

Силабус
навчальної дисципліни
Психологія конфлікту
2025-2026 навчальний рік

Освітньо-професійна програма: Хореографія.

Спеціальність: 024 Хореографія

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Рівень вищої освіти: I рівень

Викладач (і)	Тетяна Макарова
Посилання на сайт	https://fppom.bdpu.org.ua/kafedra-psyhologiyi/
Контактний тел.	0980406574
E-mail викладача:	Makarova.vivat@gmail.com
Графік консультацій	Індивідуальний

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
5/150 (денна)	26	22	102	залік
5/150 (заочна)	10	8	132	залік

Семестр: весняний

Мова навчання: українська

Ключові слова: конфлікт, конфліктна ситуація, структура конфлікту, динаміка конфлікту, види конфліктів, профілактика конфліктів, управління конфліктами.

Мета та предмет курсу:

Метою викладання навчальної дисципліни «Психологія конфлікту» є: забезпечити загальну теоретичну та практичну підготовку здобувачів вищої освіти у галузі психології конфлікту.

Предметом навчальної дисципліни «Психологія конфлікту» є загальні закономірності виникнення розвитку та розв'язання конфліктів, а також керування конфліктами.

Компетентності та програмні результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою:

№		Компетентності
1.	<i>Загальні компетентності</i>	ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 5. Навички здійснення безпечної діяльності. ЗК 6. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності. /
Програмні результати навчання (ПР) (за стандартом)		
ПР 1. Визначати взаємозв’язок цінностей громадянського суспільства із концепцією сталого розвитку України. ПР 2. Розуміти моральні норми і принципи та вміти примножувати культурні, наукові цінності і досягнення суспільства в процесі діяльності. ПР 3. Вільно спілкуватись державною мовою усно і письмово з професійних та ділових питань. ПР 4. Володіти іноземною мовою в обсязі, необхідному для спілкування в соціально-побутовій та професійній сферах. ПР 5. Аналізувати проблеми безпеки життєдіяльності людини у професійній сфері, мати навички їх попередження, вирішення та надання першої допомоги. ПР 6. Розуміти роль культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин. ПР 7. Знати і розуміти історію мистецтв на рівні, необхідному для застосування виразально-зображальних засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проекту. ПР 8. Розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні		

тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії.

ПР 9. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно категоріальним апаратом.

ПР 10. Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.

ПР 11. Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.

ПР 12. Відшуковувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.

ПР 13. Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.

ПР 14. Володіти принципами створення хореографічного твору, реалізуючи практичне втілення творчого задуму відповідно до особистісних якостей автора.

ПР 15. Мати навички використання традиційних та інноваційних методик викладання фахових дисциплін.

ПР 16. Аналізувати і оцінювати результати педагогічної, асистентсько-балетмейстерської, виконавської, організаційної діяльності.

ПР 17. Мати навички викладання фахових дисциплін, створення необхідного методичного забезпечення і підтримки навчання здобувачів освіти.

ПР 18. Знаходити оптимальні підходи до формування та розвитку творчої особистості.

ПР 19. Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.

ПР 20. Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.

ПР 21. Розвивати комунікативні навички, креативну і позитивну атмосферу в колективі.

ПР 22. Мати навички управління мистецькими проектами, зокрема, здійснювати оцінки собівартості мистецького проєкту, визначати потрібні ресурси, планувати основні види робіт.

ПР 23. Дотримуватись у професійній діяльності правил академічної доброчесності та запобігати проявам корупції та недоброчесності./

ЗМІСТ КУРСУ:

Змістовий модуль 1. Загальна теорія конфлікту.

Тема 1. Конфлікт: загальні та особливі характеристики.

Тема 2. Психологічна феноменологія конфліктів.

Змістовий модуль 2. Психологічні причини конфліктів та особистість.

Тема 3. Психологічні причини конфліктів.

Тема 4. Внутрішньоособистісні конфлікти.

Змістовий модуль 3. Конфлікти у взаємодії людей.

Тема 5. Міжособистісні конфлікти.

Тема 6. Конфлікти у різних сферах і формах взаємодії людей.

Змістовий модуль 4. Теорія та практика управління конфліктами.

Тема 7. Управління конфліктами.

Тема 8. Профілактика конфліктів.

Методи навчання:

- словесні: пояснення, лекція, бесіда;
- наочні: ілюстрування, самостійне спостереження;
- практичні: вправи, практичні роботи;
- методи оволодіння знаннями, формування умінь і навичок, застосування отриманих знань, умінь і навичок;
- пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові;
- методи стимулювання навчальної діяльності: методи навчальної дискусії, пізнавальних ігор, створення ситуації інтересу в процесі викладання навчального матеріалу, створення ситуації новизни навчального матеріалу, опори на життєвий досвід здобувачів;
- методи контролю і самоконтролю у навчанні: метод усного контролю (основне запитання, додаткові, допоміжні; запитання у вигляді проблеми; індивідуальне, фронтальне опитування і комбіноване), метод письмового контролю; метод тестового контролю;
- методи викладання: інформаційно-повідомляючий, пояснювальний, інструктивно-практичний, пояснювально-спонукаючий;
- методи навчання: виконавчий, репродуктивний (відтворюючий), продуктивно-практичний; частково-пошуковий;
- психологічний дебрифінг.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Своєчасне виконання практичних завдань та самостійної роботи є обов'язковим. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Відпрацювання тем курсу, що були пропущені або не підготовлені, відбувається на консультаціях згідно графіку.

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання норм академічної доброчесності є загальною вимогою для студентів БДПУ згідно з Положенням про академічну доброчесність у БДПУ. Очікується, що роботи

студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. При повторних порушеннях, беручи до уваги моральний аспект проблеми, до студента можуть бути застосовані дисциплінарні заходи.

Політика щодо відвідування. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають лекційні та практичні заняття курсу. За об'єктивних причин (хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: Вивчення курсу передбачає використання ТЗН (мультимедійний проектор, екран, ноутбук тощо), офіційних каналів зв'язку (Viber, Google, Zoom, Skype, електронна пошта тощо) та освітніх платформ (MOODLE, Всеосвіта та ін.).

Система оцінювання та вимоги:

Рейтингові бали за виконання різних видів навчальних завдань

1. Відповідь та активність на практичному занятті - до 3 балів.

3 бали - систематичні та глибокі знання програмового матеріалу з теми; послідовне, логічне та повне розкриття змісту питань; вільне володіння термінологією; наведення прикладів; правильні відповіді на додаткові питання; висвітлювання додаткової наукової інформації (виступи, реферати, презентації).

2 бали - систематичні та глибокі знання програмового матеріалу з теми; послідовне, логічне та повне розкриття змісту питань; вільне володіння термінологією; наведення прикладів; правильні відповіді на додаткові питання.

1 бал – прогалини у знаннях програмового матеріалу з теми, помилки у розкритті змісту питань, труднощі у розкритті змісту основних понять теми, відсутня активність при обговоренні питань теми.

2. Виконання самостійної роботи - до 4 балів.

4 бали - систематичні та глибокі знання програмового матеріалу з теми; послідовне, логічне та повне розкриття змісту питань; вільне володіння термінологією; наведення прикладів; правильні відповіді на додаткові

питання; висвітлювання додаткової наукової інформації (виступи, реферати, презентації).

3 бали - систематичні та глибокі знання програмового матеріалу з теми; послідовне, логічне та повне розкриття змісту питань; вільне володіння термінологією;

2 бали – послідовне, логічне та повне виконання завдань самостійної роботи, творчий підхід до їх виконання, використання додаткової наукової інформації, наявність висновків та їх інтерпретація.

1 бал – виконання завдань самостійної роботи не в повному обсязі, поверховий виклад матеріалу та відсутність власних думок, відсутність логічних висновків.

4. Залік – до 50 балів.

Система оцінювання та вимоги:

Предмет контролю		Максимально можлива сума балів		
		Самостійна робота	Практичне заняття	Разом
Змістовий модуль I	Тема 1	3	3	
	Тема 2	3	3	
Змістовий модуль II	Тема 3	3	3	
	Тема 4	3	3	
Змістовий модуль III	Тема 5	3	3	
	Тема 6	4	3	
Змістовий модуль IV	Тема 7	3	3	
	Тема 8	4	3	
Поточне оцінювання		26	24	50
Залік (підсумкова контрольна робота)		50		50
Всього				100

Примітка. У разі отримання здобувачами неформальної (тренінги, майстер-класи, семінари, вебінари та ін.) та інформальної освіти (відеолекції, медіа-консультації, читання спеціалізованої літератури та ін.), її результати зараховуються згідно з темами, передбаченими даною робочою програмою, при наявності відповідного документа (сертифіката).

Система оцінювання

Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти застосовується внутрішня університетська шкала. Мінімальний пороговий рівень оцінки з освітньої компоненти є єдиним в Університеті, не залежить від форм і методів оцінювання, складає 50 балів.

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX
1-34	(з можливістю повторного складання) F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел

Основні

1. Дученко М. М., Шевчук О. А. Конфліктологія. Практикум : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка» освітньою програмою «Управління персоналом та економіка праці». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 88 с.
2. Єременко Л. В. Конфліктологія : навчальний посібник. Мелітополь : ФОП Однорог Т. В., 2018. 219 с.
3. Конфліктологія : загальна та юридична : підручник / Л. М. Герасіна, М. П. Требін, О. М. Сахань, В. Д. Воднік; за заг. ред. Л. М. Герасіної. Харків : Право, 2021. 224 с.
4. Конфліктологія : курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці. Навчальний посібник. Ужгород : Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с.
5. Матвійчук Т. Ф. Конфліктологія : навчально-методичний посібник. Львів : Вид-во «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2018. 76 с.
6. Петрінко В. С. Конфліктологія : курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці. Навчальний посібник. Ужгород : Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с.

7. Цюрупа, М. В. Основи конфліктології та теорії переговорів [Текст] : навч. посіб. Київ : Кондор, 2015. 172 с.
8. Яхно. Т., Куревіна І. Конфліктологія та теорія переговорів : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 168 с.

Допоміжні

1. Ануфрієва Н. М. Психологія конфлікту : навч. посіб. Київ : Ін-т післядипломної освіти КНУ, 2005. 101 с.
2. Ващенко І. В., Гіренко С. П. Загальна конфліктологія : навч. посіб. 2-ге вид. Харків : Оригінал, 2001. 384 с.
3. Гуменюк Л. Й. Соціальна конфліктологія: підручник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2015. 564 с.
4. Долинська Л. В., Матяш-Заяц Л. П. Психологія конфлікту. Київ : Каравела, 2010. 304 с.
5. Дуткевич Т. В. Конфліктологія з основами психології управління : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 456 с.
6. Конфліктологія : навч. посіб. / Л. М. Герасіна, М. П. Требін, В. Д. Воднік та ін. Харків : Право, 2012. 128 с.
7. Ложкін Г. В., Пов'якель Н. І. Психологія конфлікту : теорія і сучасна практика : навчальний посібник. Київ : ВД «Професіонал», 2007. 416 с.
8. Нагаєв В. М. Конфліктологія : курс лекцій (модульний варіант) : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 198 с.
9. Пірен М. І. Конфліктологія : підручник. Київ : МАУП, 2003. 360 с.
10. Приходько Ю. О., Юрченко В. І. Психологічний словник-довідник : навч. посіб. Київ : Каравелла, 2012. 328 с.
11. Скібіцька Л. Конфліктологія : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 383 с.
12. Філоненко М. М. Психологія спілкування : підруч. для вищ. навч. закл. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 224 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://library.bdpu.org.ua/> Бібліотека БДПУ
2. <http://www.nbuv.gov.ua/> Національна бібліотека імені В. І. Вернадського
3. <http://nplu.org/> Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого
4. <http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe>
C21COM=F&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB Електронна бібліотека
“УКРАЇНКА”
5. <https://zounb.zp.ua/> Запорізька обласна універсальна наукова бібліотека
6. <https://kdket.lcloud.in.ua/ebook/224> Навчальна хмара. Електронні підручники. Інформаційні ресурси